DOMSTOLENS DOM (första avdelningen)
den 25 januari 2007 *

Innehållsförteckning

I — Det omtvistade beslutet ..... I - 905

A — Den konkurrensbegränsande samverkan ..... I - 905

B — Den konkurrensbegränsande samverkans varaktighet ..... I - 908

C — Böterna ..... I - 909

D — Den bindande delen av det omtvistade beslutet ..... I - 910

II — Förfarandet vid förstainstansrätten och den överklagade domen ..... I - 912

III — Förfarandet vid domstolen ..... I - 913

IV — Överklagandet ..... I - 914

A — Den första grunden: De frågor som kommissionen ställt i samband med undersökningen var rättsstridiga ..... I - 915

1. Parternas argument ..... I - 915

2. Domstolens bedömning ..... I - 916

B — Den andra grunden: Vissa bevishandlingar kan inte upptas till prövning ..... I - 917

1. Handlingen med fördelningstal ..... I - 917

a) Parternas argument ..... I - 917

b) Domstolens bedömning ..... I - 918

2. Protokollen från förhör med Dalmines tidigare företagsledare ..... I - 921

a) Parternas argument ..... I - 921

b) Domstolens bedömning ..... I - 922

* Rättegångsspråk: italienska.

C — Den tredje grunden: Det omtvistade beslutet innehåller skäl som saknar samband med de invändningar som meddelats klaganden ..... I - 924

1. Parternas argument ..... I - 924

2. Domstolens bedömning ..... I - 925

D — Den fjärde grunden: Förstainstansrätten har missförstått de faktiska omständigheterna och lämnat en bristande motivering vad gäller artikel 1 i det omtvistade beslutet ..... I - 926

1. Parternas argument ..... I - 926

2. Domstolens bedömning ..... I - 927

E — Den femte grunden: Förstainstansrätten har gjort en felaktig rättstillämpning, missförstått bevisning och lämnat en bristande motivering vad avser verkan av överträdelsen på handeln mellan medlemsstater ..... I - 930

1. Parternas argument ..... I - 930

2. Domstolens bedömning ..... I - 931

F — Den sjätte grunden: Förstainstansrätten har gjort sig skyldig till maktmissbruk och felaktig rättstillämpning och har missförstått de faktiska omständigheterna vad gäller den överträdelse som avses i artikel 2 i det omtvistade beslutet .... I - 932

1. Parternas argument ..... I - 932

2. Domstolens bedömning ..... I - 934

G — Den sjunde grunden: Förstainstansrätten har gjort sig skyldig till maktmissbruk och felaktig rättstillämpning samt missförstått de faktiska omständigheterna vad gäller verkan av den överträdelse som avses i artikel 2 i det omtvistade beslutet I - 936

1. Parternas argument ..... I - 936

2. Domstolens bedömning ..... I - 937

H — Den åttonde grunden: Förstainstansrätten har gjort en felaktig rättstillämpning och missförstått de faktiska omständigheterna vad avser det ekonomiska sammanhang i vilket leveransavtalet mellan Dalmine och Corus ingåtts ..... I - 939

1. Parternas argument ..... I - 939

2. Domstolens bedömning ..... I - 940

I — Den nionde grunden: Förstainstansrätten har gjort en felaktig rättstillämpning och lämnat en bristande motivering beträffande överträdelsens allvar ..... I - 941

1. Parternas argument ..... I - 941

2. Domstolens bedömning ..... I - 943

J — Den tionde grunden: Förstainstansrätten har gjort sig skyldig till felaktig rättstillämpning och lämnat en bristande motivering avseende överträdelsens varaktighet och de förmildrande omständigheterna ..... I - 952

1. Parternas argument ..... I - 952

2. Domstolens bedömning ..... I - 953

Rättegångskostnader ..... I - 957

I mål C-407/04 P,

angående ett överklagande enligt artikel 56 i domstolens stadga, som ingavs den 24 september 2004,

Dalmine SpA, Dalmine (Italien), företrätt av A. Sinagra, M. Siragusa och F. Moretti, avvocati,

sökande,

i vilket den andra parten är:

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av A. Whelan och F. Amato, båda i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

svarande i första instans,

meddelar

DOMSTOLEN (första avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden P. Jann samt domarna K. Lenaerts, E. Juhász, K. Schiemann och M. Ilešič (referent),

generaladvokat: L.A. Geelhoed,
justitiesekreterare: förste handläggaren L. Hewlett,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 8 december 2005,

och efter att den 12 september 2006 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Dalmine SpA (nedan kallat Dalmine eller klaganden) har yrkat att domstolen skall upphäva förstainstansrättens dom av den 8 juli 2004 i mål T-50/00, Dalmine mot kommissionen (REG 2004, s. II-2395) (nedan kallad den överklagade domen) i den del förstainstansrätten ogillade den talan som Dalmine väckt mot kommissionens beslut 2003/382/EG av den 8 december 1999 om ett förfarande enligt artikel 81 i EG-fördraget (ärende IV/E-1/35.860-B — Sömlösa stålrör) (EUT L 140, 2003, s. 1) (nedan kallat det omtvistade beslutet).

I — Det omtvistade beslutet

A — *Den konkurrensbegränsande samverkan*

2 Europeiska gemenskapernas kommission riktade det omtvistade beslutet till åtta företag som tillverkar sömlösa stålrör. Bland dessa förekommer följande fyra europeiska bolag (nedan kallade gemenskapstillverkarna): Mannesmannröhren-Werke AG (nedan kallat Mannesmann), Vallourec SA (nedan kallat Vallourec), Corus UK Ltd (tidigare British Steel Ltd, nedan kallat Corus) och Dalmine. De fyra övriga mottagarna av nämnda beslut är följande japanska bolag (nedan kallade de japanska tillverkarna): NKK Corp., Nippon Steel Corp., Kawasaki Steel Corp. och Sumitomo Metal Industries Ltd (nedan kallat Sumitomo).

3 Sömlösa stålrör används av olje- och gasindustrin och kan indelas i två stora produktkategorier.

4 Den första av dessa kategorier utgörs av rör för oljeborrning, i allmänhet betecknade Oil Country Tubular Goods eller OCTG. Sådana rör säljs ogängade (släta rör) eller gängade. Gängning är avsedd att möjliggöra sammansättning av OCTG-rör och kan göras i enlighet med den standard som anges av American Petroleum Institute (API) (rör som gängats i enlighet med denna metod kallas nedan OCTG-standardrör) eller i enlighet med särskilda tekniker som i allmänhet är patenterade. I det sistnämnda fallet talas om gängning eller i förekommande fall om gängskarvar av högsta kvalitet eller av premiumtyp (rör som gängats i enlighet med denna metod kallas nedan OCTG-premiumrör).

5 Den andra av dessa produktkategorier utgörs av rör för transport av olja och gas (pipeline). Bland dessa finns dels rör som är tillverkade i enlighet med standardnormer, dels rör som är måttbeställda inom ramen för särskilda projekt (nedan kallade projekttransportrör).

6 I november 1994 beslutade Europeiska gemenskapernas kommission att undersöka huruvida det beträffande dessa varor förekom konkurrensbegränsande förfaranden. I december detta år genomförde kommissionen undersökningar hos flera företag. Mellan september 1996 och december 1997 genomförde kommissionen kompletterande undersökningar hos Vallourec, Dalmine och Mannesmann. Vid en undersökning hos Vallourec den 17 september 1996 gjorde ordföranden för Vallourec Oil & Gas, Verluca, vissa uttalanden (nedan kallade Verlucas uttalanden). Vid en undersökning hos Mannesmann i april 1997 gjorde den verkställande direktören för detta företag, Becher, också vissa uttalanden (nedan kallade Bechers uttalanden).

7 Med stöd av artikel 11 i rådets förordning nr 17 av den 6 februari 1962, första förordningen om tillämpning av fördragets artiklar [81] och [82] (EGT 13, 1962, s. 204; svensk specialutgåva, område 8, volym 1, s. 8), begärde kommissionen även upplysningar från vissa företag. Eftersom Dalmine vägrade att lämna vissa av de begärda upplysningarna, riktade kommissionen beslut av den 6 oktober 1997 om ett förfarande för tillämpning av artikel 11.5 i förordning nr 17, till detta företag (nedan kallat beslutet av den 6 oktober 1997). Dalmine väckte talan om ogiltigförklaring av detta beslut, vilken emellertid avvisades av förstainstansrätten i beslut av den 24 juni 1998 i mål T-596/97, Dalmine mot kommissionen (REG 1998, s. II-2383), med hänsyn till att det var uppenbart att talan inte kunde upptas till sakprövning.

8 Mot bakgrund av Verlucas och Bechers uttalanden samt annan bevisning konstaterade kommissionen att de åtta företag som beslutet riktades till hade slutit ett avtal som bland annat hade till syfte att utgöra ett ömsesidigt skydd för företagens nationella marknader. Enligt avtalets lydelse skulle varje företag avstå från att sälja OCTG-standardrör och projekttransportrör på en annan avtalsparts nationella marknad.

9 Avtalet slöts i samband med möten mellan tillverkare i gemenskapen och Japan som var kända under namnet Europa–Japan-klubben.

10 Principen att de nationella marknaderna skulle skyddas angavs genom uttrycket grundregler (fundamentals). Kommissionen gjorde gällande att dessa grundregler verkligen iakttagits och att avtalet därigenom haft konkurrensbegränsande inverkan på den gemensamma marknaden.

11 Avtalet innehöll tre delar. Den första utgjordes av grundregler med avseende på skyddet av de nationella marknaderna. Dessa regler utgjorde den överträdelse som

slogs fast i artikel 1 i det ifrågasatta beslutet. Den andra delen bestod i att priser fastställdes för anbudsförfaranden och att lägsta priser fastställdes för "särskilda marknader" (special markets). Den tredje delen utgjordes av att de övriga världsmarknaderna delades upp, med undantag av Kanada och Amerikas förenta stater, med hjälp av fördelningstal (sharing keys).

12 Kommissionen grundade sin slutsats att grundreglerna förelåg på ett antal skriftliga indicier som angavs i punkterna 62–67 i det omtvistade beslutet samt i den tabell som återfinns i punkt 68 i detta beslut. Det framgår av denna tabell att den nationella tillverkarens del av de leveranser av OCTG-rör och transportrör som de till vilka det omtvistade beslutet riktades genomförde i Japan och på var och en av de fyra gemenskapstillverkarnas respektive nationella marknader var mycket hög. Härav drog kommissionen slutsatsen att avtalsparterna på det hela taget iakttog skyddet för de nationella marknaderna.

13 Medlemmarna i Europa–Japan-klubben möttes i Tokyo den 5 november 1993 i avsikt att uppnå en ny överenskommelse för uppdelning av marknaderna med tillverkarna från Latinamerika. Innehållet i den överenskommelse som uppnåddes vid detta tillfälle framgår av en handling som lämnades till kommissionen den 12 november 1997 av en uppgiftslämnare som står utanför förfarandet. Denna handling innehåller bland annat fördelningstal (nedan kallad handlingen med fördelningstal).

B — *Den konkurrensbegränsande samverkans varaktighet*

14 Europa–Japan-klubben började hålla möten år 1977 och dessa ägde rum ungefär två gånger per år fram till år 1994.

15 Med hänsyn till de avtal om frivillig exportbegränsning mellan Europeiska gemenskapen och Japan som funnits under åren 1977 till 1990 ansåg emellertid kommissionen att år 1990 skulle anses utgöra utgångspunkt för överträdelsen vad gäller beräkning av bötesbelopp med avseende på överträdelsens varaktighet. Enligt kommissionen upphörde överträdelsen år 1995.

C — *Böterna*

16 För att fastställa bötesbeloppet fastslog kommissionen att överträdelsen var "mycket allvarlig", eftersom avtalet avsåg ett skydd av nationella marknader och således skapade hinder för en väl fungerande inre marknad. Kommissionen angav emellertid att de aktuella företagens försäljning av sömlösa stålrör endast uppgick till omkring 73 miljoner euro per år i de berörda fyra medlemsstaterna.

17 Med hänsyn till dessa omständigheter fastställde kommissionen bötesbeloppet till 10 miljoner euro för vart och ett av de åtta företagen. Eftersom alla dessa företag var stora ansåg kommissionen att det inte fanns någon anledning att differentiera bötesbeloppen.

18 Eftersom kommissionen ansåg att överträdelsen hade haft medellång varaktighet ökade den det belopp som fastslagits på grund av överträdelsens allvar med tio procent för varje år som företagen deltagit i överträdelsen i syfte att fastställa grundbeloppet för de böter som påfördes vart och ett av de ifrågavarande företagen. Med hänsyn till att marknaden för stålrör undergått en långvarig kris och till att situationen inom denna bransch förvärrats från och med år 1991 minskade kommissionen emellertid de ovannämnda grundbeloppen med tio procent på grund av förmildrande omständigheter.

19 Kommissionen minskade slutligen det bötesbelopp som påförts Vallourec med 40 procent och det bötesbelopp som påförts Dalmine med 20 procent, med beaktande av punkt D 2 i kommissionens meddelande om befrielse från eller nedsättning av böter i kartellärenden (EGT C 207, 1996, s. 4) (nedan kallat meddelandet om samarbete), med hänsyn till att dessa företag samarbetat med kommissionen under det administrativa förfarandet.

20 Kommissionen fastslog i artikel 2 i det omtvistade beslutet att de avtal som ingåtts mellan producenterna i gemenskapen och som avsåg försäljning av släta rör på den brittiska marknaden utgjorde en överträdelse. Kommissionen påförde emellertid inte ytterligare böter på grund av denna överträdelse, eftersom dessa avtal endast var ett sätt att genomföra det principiella skydd av de nationella marknaderna som beslutats i Europa-Japan-klubben.

Den bindande delen av det omtvistade beslutet

21 Enligt lydelsen i artikel 1.1 i det omtvistade beslutet har de åtta företag som detta beslut riktades till "brutit mot bestämmelserna i artikel 81.1 [EG] genom att ... ingå en överenskommelse som bland annat innebär att respektive företags nationella marknad skyddas i fråga om sömlösa OCTG-rör ... av standardtyp och [projekttransportrör]".

22 I artikel 1.2 i beslutet fastställs att överträdelsen vad gäller Mannesmann, Vallourec, Dalmine, Sumitomo, Nippon, Kawasaki Steel Corp. och NKK Corp. pågick från år 1990 till år 1995. Det fastställs vad gäller Corus att överträdelsen pågick från år 1990 till februari 1994.

23 Övriga relevanta bestämmelser i den bindande delen av beslutet har följande lydelse:

"Artikel 2

1. [Mannesmann], Vallourec ..., [Corus] och Dalmine ... har brutit mot bestämmelserna i artikel 81.1 [EG] genom att i samband med den överträdelse som nämns i artikel 1 ingå avtal om uppdelning av leveranserna av OCTG-rör med ogängade ändar till [Corus] (Vallourec ... från och med 1994).

2. [Corus] har brutit mot fördraget från den 24 juli 1991 till februari 1994. Vallourec ... har brutit mot fördraget från den 24 juli 1991 till den 30 mars 1999. Dalmine ... har brutit mot fördraget från den 4 december 1991 till den 30 mars 1999. [Mannesmann] har brutit mot fördraget från den 9 augusti 1993 till den 24 april 1997.

...

Artikel 4

Följande böter utdöms för de företag som nämns i artikel 1 med anledning av den överträdelse som konstateras där:

1. [Mannesmann] 13 500 000 EUR

2. Vallourec ... 8 100 000 EUR

3. [Corus] 12 600 000 EUR

4. Dalmine ... 10 800 000 EUR

5. Sumitomo ... 13 500 000 EUR

6. Nippon Steel ... 13 500 000 EUR

7. Kawasaki Steel ... 13 500 000 EUR

8. NKK ... 13 500 000 EUR"

II — Förfarandet vid förstainstansrätten och den överklagade domen

24 Sju av de åtta företag som påfördes böter i det omtvistade beslutet, däribland Dalmine, väckte genom ansökningar som ingetts till förstainstansrättens kansli talan och yrkade att detta beslut helt eller delvis skulle ogiltigförklaras och i andra hand att de böter som påförts skulle undanröjas eller nedsättas.

25 I den överklagade domen

— ogiltigförklarade förstainstansrätten artikel 1.2 i det omtvistade beslutet i den del det där slås fast att Dalmine gjort sig skyldigt till den överträdelse som fastställs i denna artikel före den 1 januari 1991,

— fastställde det bötesbelopp som påförts Dalmine till 10 080 000 euro,

— ogillade talan i övrigt, samt

— förpliktade vardera parten att bära sin egen rättegångskostnad.

III — **Förfarandet vid domstolen**

26 Dalmine har i sitt överklagande yrkat att domstolen skall

— upphäva den överklagade domen, och

— ogiltigförklara det omtvistade beslutet, eller

— i andra hand undanröja eller nedsätta de böter som fastställts i artikel 4 i det omtvistade beslutet, och

— vidare, i andra hand, återförvisa målet till förstainstansrätten för att denna skall meddela ett nytt avgörande på grundval av domstolens beslut, samt

— förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna vid förstainstansrätten och vid domstolen.

27 Kommissionen har yrkat att i den mån överklagandet kan tas upp till sakprövning skall domstolen ogilla det och vidare att domstolen skall förplikta klaganden att ersätta rättegångskostnaderna.

IV — **Överklagandet**

28 Dalmine har anfört åtta grunder till stöd för ett upphävande av den överklagade domen och ogiltigförklaring av det omtvistade beslutet. Tre av grunderna rör fel i förfarandet, två avser felaktigheter i samband med konstaterandet av den överträdelse som fastställts i artikel 1 i det omtvistade beslutet och tre grunder avser konstaterandet av den överträdelse som fastställts i artikel 2 i detta beslut.

29 Dalmine har även anfört två grunder som avser bötesbeloppet.

A — *Den första grunden: De frågor som kommissionen ställt i samband med undersökningen var rättsstridiga*

1. Parternas argument

30 Enligt Dalmine har förstainstansrätten gjort sig skyldig till felaktig rättstillämpning och åsidosättande av rätten till försvar genom att fastslå att de frågor som kommissionen ställt i samband med undersökningen var rättsenliga. Detta innebär ett åsidosättande av rätten att inte ange sig själv.

31 Dalmine har koncentrerat denna grund till fråga 1 d i bilaga 1 till beslutet av den 6 oktober 1997, som har följande lydelse: "Skulle ni beträffande de möten för vilka ni inte har lyckats hitta de till dessa möten hänförliga handlingarna vilja beskriva syftet med dessa möten, de beslut som antagits, den typ av handlingar som erhållits före och efter nämnda möten, den uppdelning av marknaderna (sharing keys) som diskuterats och/eller fastställts i förhållande till geografiska zoner samt deras giltighetstid och de priser som diskuterades och/eller beslutades för respektive geografisk zon samt deras giltighetstid, med angivande av vilket slags avtal det var fråga om (Target Price, Winning Price — WP, Proposal Price — PP, Rock Bottom Prices — RBP)."

32 Kommissionen har erinrat om att rätten att inte ange sig själv enbart gäller en begäran om upplysningar som innebär en skyldighet att svara vid äventyr av vite. Nämnda fråga 1 d ingick inte bland de frågor som krävde ett svar enligt vitesföreläggandet i beslutet av den 6 oktober 1997.

Domstolens bedömning

33 För att avgöra om förstainstansrätten har gjort sig skyldig till den felaktiga rättstillämpning som gjorts gällande skall hänsyn tas till den rättspraxis som rör räckvidden av kommissionens befogenhet inom ramen för förberedande undersökningsförfaranden och administrativa förfaranden, vad gäller nödvändigheten att iaktta rätten till försvar.

34 Enligt denna rättspraxis har kommissionen rätt, i förekommande fall genom ett beslut, att ålägga ett företag att lämna alla nödvändiga upplysningar om de faktiska omständigheter som det kan ha kännedom om men däremot inte tvinga ett företag att tillhandahålla svar genom vilka företaget tvingas erkänna förekomsten av en överträdelse som det ankommer på kommissionen att bevisa (dom av den 18 oktober 1989 i mål 374/87, Orkem mot kommissionen, REG 1989, s. 3283, punkterna 34 och 35, svensk specialutgåva, volym 10, s. 217, dom av den 7 januari 2004 i de förenade målen C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P och C-219/00 P, Aalborg Portland m.fl. mot kommissionen, REG 2004, s. I-123, punkterna 61 och 65, och av den 14 juli 2005 i de förenade målen C-65/02 P och C-73/02 P, ThyssenKrupp mot kommissionen, REG 2005, s. I-6773, punkt 49).

35 I förevarande fall följer det av den bindande delen av beslutet av den 6 oktober 1997, såsom generaladvokaten påpekat i punkt 29 i sitt förslag till avgörande, att Dalmine inte var skyldigt att besvara fråga 1 d, som citerats ovan i punkt 31. Under dessa omständigheter kan Dalmine, såsom förstainstansrätten konstaterade i punkterna 45 och 46 i den överklagade domen, inte med fog åberopa rätten att inte behöva utsättas för tvång från kommissionen att erkänna sin delaktighet i en överträdelse.

36 Härav följer att talan inte kan vinna bifall på den första grunden.

B — *Den andra grunden: Vissa bevishandlingar kan inte upptas till prövning*

1. Handlingen med fördelningstal

a) Parternas argument

37 Enligt Dalmine fann förstainstansrätten felaktigt att handlingen med fördelningstal kunde upptas som bevisning till nackdel för företaget. Förstainstansrätten åsidosatte därigenom gemenskapsrätten, särskilt rätten till försvar. Eftersom denna handling överlämnades till kommissionen av en utomstående vars identitet inte är känd, har handlingens äkthet inte kunnat kontrolleras. Inte heller identiteten på den person som upprättat handlingen är känd för kommissionen.

38 Dalmine har påpekat att en handling som härrör från en anonym uppgiftslämnare endast kan upptas som bevisning om dess relevans och trovärdighet har visats för den som står till svars. Klaganden anser att en handling som härrör från en anonym uppgiftslämnare i förekommande fall kan motivera att en undersökning inleds, men den kan inte ligga till grund för en anklagelse.

39 Dalmine har vidare gjort gällande att den överklagade domen är motsägelsefull, eftersom förstainstansrätten å ena sidan angav att Dalmines argument skulle kunna vara relevanta för att bedöma den ifrågavarande handlingens trovärdighet men å andra sidan underlät att faktiskt i sak pröva om handlingen var trovärdig.

40 Slutligen anser Dalmine att förstainstansrätten borde ha undersökt om det fanns tvingande skäl för kommissionen att inte avslöja identiteten på sin uppgiftslämnare.

41 Kommissionen har för det första erinrat om att det är principen om fri bevisprövning som gäller. Enligt kommissionen kan upptagandet till prövning och användningen av en handling som bevisning inte ifrågasättas. Enbart trovärdigheten av en handling kan ifrågasättas. Dalmine ifrågasatte vid förstainstansrätten inte specifikt trovärdigheten av handlingen med fördelningstal. Dalmine hävdade endast att den inte kunde upptas till prövning och att den inte kunde användas. Företaget medgav även att vissa delar av handlingen stöddes av annan bevisning.

42 Kommissionen har vidare påpekat att när en person begär att kommissionen inte skall avslöja dess identitet, är kommissionen skyldig att iaktta sekretesskyddet för denna uppgift.

43 Slutligen har kommissionen gjort gällande att även om handlingen med fördelningstal inte skulle kunna användas, påverkas inte det omtvistade beslutet av detta, eftersom nämnda handling endast hade en ringa betydelse i beslutets allmänna systematik.

b) Domstolens bedömning

44 Iakttagandet av rätten till försvar förutsätter också att det berörda företaget har getts tillfälle att under det administrativa förfarandet på ett meningsfullt sätt framföra sina synpunkter på huruvida de påstådda omständigheterna och förhållandena verkligen föreligger och är relevanta och på de handlingar som enligt kommissionen styrker dess påstående om att fördraget har överträtts (se dom av den 7 juni 1983 i de förenade målen 100/80–103/80, Musique Diffusion française m.fl. mot kommissionen, REG 1983, s. 1825, punkt 10, svensk specialutgåva, volym 7, s. 133, och av den 6 april 1995 i mål C-310/93 P, BPB Industries och British Gypsum mot kommissionen, REG 1995, s. I-865, punkt 21, och domen i det ovannämnda målet Aalborg Portland m.fl. mot kommissionen, punkt 66).

45 Det skall inledningsvis konstateras att Dalmine hade möjlighet att yttra sig angående handlingen med fördelningstal och framföra sina synpunkter angående denna handlings bevisvärde med hänsyn till att den härrörde från en anonym uppgiftslämnare.

46 Klaganden har hävdat att rätten till försvar inte har iakttagits på grund av att ursprunget till denna handling inte var känt och kommissionen inte hade visat för klaganden att handlingen var trovärdig. Förstainstansrätten konstaterar att en sådan tolkning av rätten till försvar skulle kunna äventyra bevisföringen vid fastställandet av en överträdelse av gemenskapens konkurrensrätt.

47 Förebringandet av bevisningen i mål angående gemenskapens konkurrensrätt kännetecknas nämligen av att handlingar undersöks som ofta innehåller affärshemligheter eller andra uppgifter som inte kan lämnas ut eller som enbart kan lämnas ut med betydande restriktioner.

48 Rätten till försvar skall mot denna bakgrund inte förstås så att handlingar som innehåller bevisning till någons nackdel automatiskt inte kan användas som bevisning när vissa uppgifter måste förbli hemliga. Denna sekretess kan även omfatta identiteten på de personer som upprättat handlingar samt identiteten på de personer som överlämnat handlingarna till kommissionen.

49 Det var således med rätta som förstainstansrätten fastslog följande:

> ”72 Principen om fri bevisprövning dominerar i gemenskapsrätten och det enda relevanta kriteriet för att värdera den förebringade bevisningen utgörs av dess trovärdighet ...

73 Även om Dalmines argument följaktligen kan vara relevanta för att bedöma trovärdigheten och därigenom bevisvärdet av handlingen med fördelningstal, saknas det skäl att anse att denna bevisning inte kan prövas och att den därvid skall avlägsnas från handlingarna i målet."

50 Förstainstansrätten angav dessutom i ovannämnda punkt 73 i den överklagade domen att det kunde visa sig nödvändigt att beakta att handlingen med fördelningstal härrörde från en anonym uppgiftslämnare vid bedömningen av handlingens trovärdighet.

51 Domstolen slår fast att det inte skett någon felaktig rättstillämpning vid bedömningen av om denna handling kunde upptas och användas som bevisning.

52 Klaganden kan inte med fog kritisera förstainstansrätten för att inte ytterligare ha utvecklat sin granskning av den ifrågavarande handlingens trovärdighet och att inte ha undersökt om det förelåg tvingande skäl för kommissionen att inte avslöja identiteten på sin uppgiftslämnare. Med hänsyn till att Dalmines argument avsåg huruvida denna handling kunde upptas till prövning såsom bevisning, kunde förstainstansrätten begränsa sig till att besvara denna argumentation.

53 Av det ovanstående följer att överklagandet inte kan bifallas på den andra grundens första del.

2. Protokollen från förhör med Dalmines tidigare företagsledare

a) Parternas argument

54 Dalmine har gjort gällande att förstainstansrätten har åsidosatt rätten till försvar och rätten till en rättvis rättegång, som erkänns av den Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna på grundval av artikel 6.1 i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, som undertecknades i Rom den 4 november 1950 (nedan kallad Europakonventionen), genom att anse att protokollen från förhör med tidigare företagsledare som hållits i samband med undersökningar som letts av åklagaren i Bergamo (Italien) kunde upptas till prövning.

55 För det första borde kommissionen ha informerat Dalmine tidigare, och under alla omständigheter innan meddelandet om invändningar skickades, om att kommissionen förfogade över dessa protokoll.

56 För det andra borde denna institution enbart ha fått använda dessa handlingar som grund för att besluta huruvida ett förfarande borde inledas. I detta hänseende har Dalmine framhållit att de ifrågavarande handlingarna utgjorde icke slutliga rättsakter i ett straffrättsligt förfarande och att deras trovärdighet således inte ännu var fastställd.

57 Kommissionen har erinrat om att den i enlighet med artikel 11.1 i förordning nr 17 "får ... inhämta alla nödvändiga upplysningar hos medlemsstaternas regeringar och behöriga myndigheter" och att den följaktligen måste ha rätt att använda dessa upplysningar. Kommissionen har påpekat att det var med rätta som förstainstans-

rätten slog fast att det varken omfattades av förstainstansrättens eller kommissionens behörighet att avgöra om dessa upplysningar hade inhämtats på ett rättsenligt sätt med avseende på de nationella regler som reglerar den undersökning som de italienska myndigheterna genomfört.

— Domstolens bedömning

58 Vad gäller frågan huruvida kommissionen borde ha informerat Dalmine tidigare och till och med innan meddelandet med invändningar skickades, eftersom kommissionen förfogade över de ifrågavarande protokollen, skall det erinras om att det är just det faktum att meddelandet med invändningar skickas, samt att mottagaren av meddelandet ges tillgång till akten för att få kännedom om den bevisning som återfinns i kommissionens akt, som säkerställer rätten till försvar och rätten till en rättvis rättegång, som klaganden åberopat i denna grund.

59 Det är nämligen genom meddelandet om invändningar som det berörda företaget underrättas om samtliga väsentliga omständigheter som kommissionen grundar sig på i detta skede av förfarandet (dom av den 15 oktober 2002 i de förenade målen C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P–C-252/99 P och C-254/99 P, Limburgse Vinyl Maatschappij m.fl. mot kommissionen, REG 2002, s. I-8375, punkterna 315 och 316, och domen i det ovannämnda målet Aalborg Portland m.fl. mot kommissionen, punkterna 66 och 67). Följaktligen är det endast efter det att nämnda meddelande skickats som det berörda företaget kan göra gällande sin rätt till försvar fullt ut (dom av den 21 september 2006 i mål C-105/04 P, Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied mot kommissionen, REG 2006, s. I-8725, punkterna 47 och 50).

60 Om ovannämnda rättigheter även skulle utsträckas till att omfatta perioden innan meddelandet om invändningar skickades, i linje med vad klaganden har föreslagit,

skulle, såsom förstainstansrätten konstaterade i punkt 83 i den överklagade domen, effektiviteten i kommissionens undersökning kunna äventyras, eftersom företaget redan under det första skedet av kommissionens undersökning skulle kunna fastställa vilken information som var känd av kommissionen och, därigenom, vilken information det fortfarande skulle kunna dölja för densamma.

61 Det finns för övrigt inte några indikationer på att det förhållandet att kommissionen under undersökningsskedet inte informerade Dalmine om att den förfogade över nämnda protokoll hade kunnat ha en inverkan på Dalmines senare möjligheter till försvar under det administrativa förfarande som inleds genom att meddelandet om invändningar skickas (se, analogt, domen i det ovannämnda målet Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied mot kommissionen, punkterna 48–50 och 56).

62 Vad gäller spörsmålet huruvida nämnda protokoll kan upptas till prövning såsom bevisning, konstaterar domstolen, i likhet med vad förstainstansrätten fastslog i punkt 86 i den överklagade domen, att den frågan, huruvida det är rättsenligt av en nationell åklagare eller behöriga nationella konkurrensmyndigheter att vidarebefordra uppgifter till kommissionen som inhämtats med tillämpning av nationell straffrätt, omfattas av nationell rätt. Förstainstansrätten erinrade vidare i samma punkt om att gemenskapsdomstolen inte är behörig att avgöra om en åtgärd som vidtagits av en nationell myndighet är rättsenlig (domstolens dom av den 3 december 1992 i mål C-97/91, Oleificio Borelli mot kommissionen, REG 1992, s. I-6313, punkt 9; svensk specialutgåva, volym 13, s. I-205).

63 Vad gäller kommissionens användning av denna information konstaterade förstainstansrätten i punkt 90 i den överklagade domen mycket riktigt att Dalmines argument endast kunde beröra "trovärdigheten och därigenom bevisvärdet av de vittnesuppgifter som dess företagsledare lämnat och ... inte frågan huruvida dessa uppgifter kan prövas i detta förfarande". Såsom har framhållits i samband med bedömningen av den första delen av denna grund är det principen om fri bevisprövning som gäller i gemenskapsrätten och det enda relevanta kriteriet för att värdera den förebringade bevisningen utgörs av dess trovärdighet. Eftersom

vidarebefordran av de ifrågavarande protokollen inte har förklarats vara rättsstridig av en italiensk domstol, finns det inte anledning att anse att dessa handlingar utgör bevisning som inte får upptas till prövning och som skall avlägsnas från handlingarna i målet.

64 Överklagandet kan således inte vinna bifall på den andra grundens andra del.

65 Av detta följer att den andra grunden skall underkännas i sin helhet.

C — *Den tredje grunden: Det omtvistade beslutet innehåller skäl som saknar samband med de invändningar som meddelats klaganden*

1. Parternas argument

66 Dalmine har erinrat om att företaget kritiserat kommissionen för att i det omtvistade beslutet ha hänvisat till omständigheter som inte rörde överträdelserna och som skulle kunna medföra skada för företaget på grund av att den information som offentliggjorts skulle kunna användas av utomstående. Dalmine har bland annat nämnt kommissionens konstateranden angående konkurrensbegränsande samverkan på marknader utanför gemenskapen samt angående prisfastställelse.

67 Klaganden anser att förstainstansrätten inte beaktade artikel 21 i förordning nr 17, enligt vilken hänsyn skall tas till företagens berättigade intresse av att deras affärshemligheter skyddas, när den underkände Dalmines argument på denna punkt.

68 Enligt kommissionen var det med rätta som förstainstansrätten slog fast att den till vilken ett beslut riktar sig saknar rätt att inom ramen för en talan om ogiltigförklaring ifrågasätta skälen i detta beslut, med undantag för det fall att dessa skäl har en tvingande rättslig verkan som kan påverka dennes intressen. I förevarande fall har Dalmine inte visat på vilket sätt de ifrågasatta skälen skulle kunna ha sådan verkan.

2. Domstolens bedömning

69 Förstainstansrätten konstaterade, beträffande Dalmines yrkande om att vissa överflödiga skäl skall undanröjas, med rätta i punkt 134 i den överklagade domen att "[d]et är tillräckligt att konstatera att det inte finns någon rättsregel som ger den till vilken ett beslut riktar sig rätt att inom ramen för en talan om ogiltigförklaring enligt artikel 230 EG ifrågasätta skälen i detta beslut, med undantag av det fall då dessa skäl har en tvingande rättslig verkan som kan påverka dennes intressen (se, för ett liknande resonemang, förstainstansrättens dom av den 22 mars 2000 i de förenade målen T-125/97 och T-127/97, Coca-Cola mot kommissionen, REG 2000, s. II-1733, punkterna 77 och 80–85). I princip kan skälen i ett beslut inte ha sådan verkan. I förevarande fall har sökanden inte visat på vilket sätt de ifrågasatta skälen hade en sådan verkan att de kunde ändra dess situation i rättsligt hänseende".

70 Även om förstainstansrätten visserligen på detta sätt avstod från att undersöka huruvida kommissionen hade rätt att i det omtvistade beslutet offentliggöra uppgifter om konkurrensbegränsande samverkan på marknader utanför gemenskapen samt om prisfastställelse, konstaterar domstolen att även om det antas att kommissionens offentliggörande av dessa uppgifter stred mot kommissionens skyldighet att ta hänsyn till Dalmines affärshemligheter, hade en sådan felaktig rättstillämpning inte desto mindre enbart kunnat leda till en ogiltigförklaring av det omtvistade beslutet om det hade fastställts att beslutet skulle ha fått ett annat innehåll om denna felaktighet inte hade förelegat (domstolens dom av den 16 december 1975 i de förenade målen 40/73–48/73, 50/73, 54/73–56/73, 111/73, 113/73 och 114/73, Suiker Unie m.fl. mot kommissionen, REG 1975, s. 1663, punkt 91, och av den 18 september 2003 i mål C-338/00 P, Volkswagen mot

kommissionen, REG 2003, s. I-9189, punkterna 163 och 164). Klaganden har medgett att konstaterandena i det omtvistade beslutet angående konkurrensbegränsande samverkan på marknader utanför gemenskapen samt angående prisfastställelse utgjorde en överflödig motivering och har därmed inte i något fall kunnat hävda att det omtvistade beslutet skulle ha fått ett väsentligt annorlunda innehåll om dessa konstateranden inte hade förelegat.

71 Överklagandet kan således inte heller vinna bifall på den tredje grunden.

D — *Den fjärde grunden: Förstainstansrätten har missförstått de faktiska omständigheterna och lämnat en bristande motivering vad gäller artikel 1 i det omtvistade beslutet*

1. Parternas argument

72 Dalmine har kritiserat förstainstansrätten för att ha missförstått de faktiska omständigheterna och lämnat en bristande motivering vad gäller fastställandet av syftet med den överträdelse som avses i artikel 1 i det omtvistade beslutet samt för fastställandet av överträdelsens verkan och likställandet av en eventuell överträdelse som inte genomförts eller som inte hade någon märkbar skadlig verkan på konkurrensen med en överträdelse som genomförts fullt ut.

73 Dalmine har erinrat om att företaget vid förstainstansrätten gjorde gällande att den ifrågavarande kartellen inte omfattade en uppdelning av nationella marknader. Förstainstansrätten antog felaktigt att Dalmine enbart ville framhålla avsaknaden av en märkbar verkan på konkurrensen. Domen innehåller således en bristande motivering.

74 Förstainstansrätten har vidare missförstått de faktiska omständigheterna, eftersom den inte, mot bakgrund av de grunder som bland annat åberopades av Dalmine, kontrollerade de omständigheter som anförts av kommissionen angående syftet med kartellen. I synnerhet har förstainstansrätten missförstått de uttalanden som gjorts av Vallourec, Mannesmann, Dalmine och Corus under undersökningsförfarandet samt den tabell i punkt 68 i skälen till det omtvistade beslutet som utvisar leveranserna från medlemmarna i Europa–Japan-klubben.

75 Kommissionen har hävdat att de argument som Dalmine anförde vid förstainstansrätten inte avsåg frågan huruvida kommissionen hade visat att det förelåg ett avtal med syfte att begränsa konkurrensen utan att de snarare avsåg frågan huruvida kommissionen hade visat att nämnda avtal hade genomförts och verkan av detta avtal på konkurrensen och på marknaden.

76 Kommissionen har vidare påpekat att Dalmine vid förstainstansrätten enbart ifrågasatte bevisvärdet på handlingen med fördelningstal och uttalandena som gjorts av en av dess tidigare företagsledare, Biasizzo, och företaget ifrågasatte inte bevisvärdet på annan bevisning som använts av kommissionen. Dalmine kan således inte med fog hävda att förstainstansrätten missförstod denna bevisning, eftersom förstainstansrätten inte hade getts tillfälle att pröva denna. Klagandens påståenden om att förstainstansrätten missförstått de faktiska omständigheterna kan följaktligen inte upptas till prövning.

2. Domstolens bedömning

77 Klaganden kan inte med fog göra gällande att förstainstansrätten underlät att besvara klagandens argument om att avtalet inte omfattade uppdelningen av nationella marknader.

78 Domstolen konstaterar inledningsvis att förstainstansrätten i punkt 136 i den överklagade domen angav att det avtal som mottagarna av det omtvistade beslutet slutit enligt Dalmine "inte berörde de inhemska gemenskapsmarknaderna". I följande punkter i denna dom gjorde förstainstansrätten flera preciseringar angående klagandens argument på denna punkt. I punkterna 138 och 139 i domen återgav förstainstansrätten kommissionens slutsats att "de nationella tillverkarna av stålrör hade en dominerande ställning på sina respektive nationella marknader" och angav att "Dalmine har hävdat att kommissionen skulle ha kommit till en helt annan slutsats om den hade begränsat sin undersökning till den situation som förelåg på marknaden för de relevanta produkterna".

79 Vidare angav förstainstansrätten klart att avtalet enligt dess bedömning syftade till att dela upp gemenskapstillverkarnas nationella marknader. I punkt 152 i den överklagade domen erinrade förstainstansrätten således om att "kommissionen i det [omtvistade] beslutet grundade sig på en serie bevis angående syftet med det påtalade avtalet, vilkas relevans Dalmine inte har bestridit. Kommissionen grundade sig härvid på Verlucas kortfattade men precisa uttalanden." Vad särskilt gäller Biasizzos vittnesmål, vars bevisvärde Dalmine har ifrågasatt (se punkt 76 i förevarande dom), hänvisade förstainstansrätten i punkt 153 i den överklagade domen först till annan bevisning, nämligen Jachias vittnesmål enligt vilket det förelåg ett avtal om att "respektera de zoner som tillhörde de olika aktörerna", och konstaterade därefter i punkt 155 i samma dom att Biasizzos vittnesmål utgjorde stöd för "de uttalanden som gjorts av Verluca såvitt avser förekomsten av ett avtal om uppdelning av inhemska marknader, vilket den sistnämnda har beskrivit (se, i detta hänseende, [förstainstansrättens dom av den 8 juli 2004 i de förenade målen T-67/00, T-68/00, T-71/00 och T-78/00,] JFE Engineering m.fl. mot kommissionen, [REG 2004, s. II-2501], punkt 309 och följande punkter)".

80 I sina uttalanden av den 17 september 1996, som prövades av förstainstansrätten i domen i det ovannämnda målet JFE Engineering m.fl. mot kommissionen, angav Verluca att avtalsparternas nationella marknader "åtnjöt skydd" vad gäller OCTG-standardrör och projekttransportrör (med undantag för offshore-marknaden i Förenade kungariket som var "delvis skyddad"). I samband med en ny undersökning den 18 december 1997 angav Verluca att "de franska, tyska och italienska marknaderna ansågs vara inrikesmarknader. [Förenade kungariket] hade en särskild ställning (jämför mitt uttalande av den 17 september 1996)".

81 Det följer av det föregående att den överklagade domen inte är behäftad med en bristande motivering, såsom klaganden har gjort gällande.

82 Med hänsyn till ovannämnda bevisning, som förstainstansrätten angav till stöd för konstaterandet att kartellen avsåg att dela upp de nationella marknaderna, kan klagandens argument om att de faktiska omständigheterna missförståtts inte heller godtas. Klaganden har särskilt underlåtit att ange på vilket sätt förstainstansrättens tolkning av Verlucas och Jachias uttalanden, vari uttryckligen angavs att avtalet avsåg att dela upp flera nationella marknader inom gemenskapen, skulle vara felaktiga.

83 Slutligen kan domstolen inte heller godta klagandens argument att artikel 81 EG inte kan tolkas så att en överträdelse som inte har genomförts eller som inte har någon märkbar skadlig verkan på konkurrensen kan likställas med en överträdelse som genomförts till fullo.

84 Det följer nämligen av fast rättspraxis att de faktiska verkningarna av ett avtal inte behöver beaktas vid bedömningen av om artikel 81.1 EG är tillämplig, om avtalets syfte är att begränsa, hindra eller snedvrida konkurrensen (dom av den 8 juli 1999 i mål C-49/92 P, kommissionen mot Anic Partecipazioni, REG 1999, s. I-4125, punkterna 122 och 123, och domen i det ovannämna målet Limburgse Vinyl Maatschappij m.fl. mot kommissionen, punkt 491). Särskilt när det gäller konkurrensbegränsande avtal som, såsom i förevarande fall, uppstår i samband med möten med konkurrerande företag, har domstolen redan fastställt att det föreligger en överträdelse av artikel 81.1 EG när dessa möten har till syfte att begränsa, hindra eller snedvrida konkurrensen och således är avsedda att på ett konstlat sätt reglera marknadens funktion (domen i det ovannämna målet Limburgse Vinyl Maatschappij m.fl. mot kommissionen, punkterna 508 och 509). Av det skäl som anförts av generaladvokaten i punkterna 134–137 i sitt förslag till avgörande skulle det vara olämpligt att ändra denna rättspraxis i den riktning som klaganden har föreslagit.

85 Det följer av det föregående att överklagandet inte kan vinna bifall på den fjärde grunden.

E — *Den femte grunden: Förstainstansrätten har gjort en felaktig rättstillämpning, missförstått bevisning och lämnat en bristande motivering vad avser verkan av överträdelsen på handeln mellan medlemsstater*

1. Parternas argument

86 Enligt Dalmine har det inte visats att den konkurrensbegränsande samverkan för vilken böter utdömts enligt artikel 1 i det omtvistade beslutet hade en skadlig inverkan på handeln mellan medlemsstaterna. Dalmine har härvid påpekat att kommissionen inte har kunnat styrka, och förstainstansrätten inte kunnat kontrollera, att syftet med den konkurrensbegränsande samverkan var att dela upp nationella marknader, och även om det hade visats att samverkan avsåg en sådan uppdelning var marknaderna sammanlänkade i så stor utsträckning att de inte kunde delas upp. Förstainstansrättens bedömning, som avvek härifrån, var inte tillräckligt motiverad och innehöll för övrigt inte någon bedömning av situationen på gemenskapsmarknaden.

87 Enligt kommissionen grundade sig förstainstansrätten med rätta på rättspraxis enligt vilken det inte är nödvändigt att bevisa att handeln mellan medlemsstaterna faktiskt har skadats för att artikel 81.1 EG skall kunna tillämpas, eftersom det räcker att påvisa att avtalet potentiellt kan ha en sådan verkan.

2. Domstolens bedömning

88 Dalmines argument motsvarar i stort dem som underkänts inom ramen för den fjärde grunden, nämligen att förstainstansrätten inte hade prövat huruvida avtalet omfattade en uppdelning av nationella marknader och att rätten hade likställt en överträdelse som inte genomförts eller som inte hade någon märkbar inverkan på konkurrensen med en överträdelse som genomförts fullt ut.

89 Under alla omständigheter följer det av fast rättspraxis att tolkningen och tillämpningen av rekvisitet avseende inverkan på handeln mellan medlemsstaterna i artiklarna 81 EG och 82 EG skall grundas på syftet med detta rekvisit, vilket är att definiera gränsen mellan de områden som omfattas av gemenskapens konkurrensrätt respektive konkurrenslagstiftningen i medlemsstaterna. Gemenskapsrätten omfattar således all konkurrensbegränsande samverkan och alla förfaranden som kan utgöra ett hot mot den fria handeln mellan medlemsstaterna på ett sätt som kan skada förverkligandet av den inre marknaden, i synnerhet genom att dela upp de nationella marknaderna eller genom att påverka konkurrensstrukturen på den gemensamma marknaden (dom av den 31 maj 1979 i mål 22/78, Hugin mot kommissionen, REG 1979, s. 1869, punkt 17, och av den 25 oktober 2001 i mål C-475/99, Ambulanz Glöckner, REG 2001, s. I-8089, punkt 47).

90 För att ett beslut, ett avtal eller ett förfarande skall anses kunna påverka handeln mellan medlemsstater krävs att det med tillräcklig grad av sannolikhet, på grundval av rättsliga eller faktiska omständigheter, kan förutses att beslutet, avtalet eller förfarandet direkt eller indirekt, faktiskt eller potentiellt kan inverka på handelsflödet mellan medlemsstater, på ett sådant sätt att det kan komma att hindra förverkligandet av en gemensam marknad mellan medlemsstaterna. Denna inverkan får inte heller vara obetydlig (dom av den 28 april 1998 i mål C-306/96, Javico, REG 1998, s. I-1983, punkt 16, av den 21 januari 1999 i de förenade målen C-215/96 och C-216/96, Bagnasco m.fl., REG 1999, s. I-135, punkt 47, och domen i det ovannämnda målet Ambulanz Glöckner, punkt 48).

91 Förstainstansrätten konstaterade således för det första att avtalet syftade till en uppdelning av nationella marknader inom gemenskapen och fastslog därefter med rätta i punkt 157 i den överklagade domen att avtalet hade den potentiella verkan att kunna påverka handeln mellan medlemsstater. Domstolen har för övrigt redan fastslagit att en uppdelning av nationella marknader inom gemenskapen på ett väsentligt sätt kan påverka handelsutbytet mellan medlemsstaterna (se domen i det ovannämnda målet Ambulanz Glöckner, punkterna 48 och 49).

92 Överklagandet kan således inte heller vinna bifall på den femte grunden.

F — *Den sjätte grunden: Förstainstansrätten har gjort sig skyldig till maktmissbruk och felaktig rättstillämpning och har missförstått de faktiska omständigheterna vad gäller den överträdelse som avses i artikel 2 i det omtvistade beslutet*

1. Parternas argument

93 Dalmine har kritiserat förstainstansrätten för att inte på ett korrekt sätt ha beskrivit den rättsstridiga handling som avses i artikel 2 i det omtvistade beslutet. Förstainstansrätten omformulerade detta beslut i ett försök att ge det en giltig rättslig grund med stöd av en obetydlig omständighet, nämligen påståendet att leveransavtalen mellan Corus och Dalmine, Vallourec respektive Mannesmann var rättsstridiga.

94 Förstainstansrätten sökte bland annat presentera den rättsstridiga handlingen som avses i artikel 2 i det omtvistade beslutet som en självständig överträdelse av artikel 81 EG, trots att denna handling enbart hade till syfte att genomföra grundreglerna.

En sådan tolkning av det omtvistade beslutets lydelse innebär maktmissbruk och att detta beslut missförstått. Denna tolkning grundas för övrigt på en felaktig framställning av den relevanta produktmarknaden.

95 Dalmine har vidare påpekat att förstainstansrätten uttryckligen angav att kommissionens påstående i punkt 164 i skälen till det omtvistade beslutet var felaktigt. I stället för att ogiltigförklara det omtvistade beslutet på denna punkt, omformulerade förstainstansrätten detta, vilket också utgör maktmissbruk.

96 Slutligen har Dalmine framhållit att förstainstansrättens tolkning av förhållandet mellan artiklarna 1 och 2 i det omtvistade beslutet hade fördelaktiga följder för de japanska tillverkarna, vilka inte ansågs ha gjort sig skyldiga till den påstådda separata överträdelsen enligt artikel 2 i detta beslut och därför erhöll en nedsättning av böterna.

97 Kommissionen har gjort gällande att leveransavtalen mellan Corus och Dalmine, Vallourec respektive Mannesmann ansågs utgöra en separat överträdelse av artikel 81 EG i det omtvistade beslutet och att dessa avtal av denna anledning är föremål för en särskild artikel i den bindande delen av detta beslut. Med hänsyn till att det i artikel 3 i detta beslut föreskrivs att de företag som anges i de relevanta artiklarna skall upphöra med "de överträdelser som avses" i dessa artiklar, framgår det klart att det är fråga om olika överträdelser.

98 Kommissionen anser att förstainstansrätten varken har överskridit sin behörighet eller missförstått det omtvistade beslutet. Förstainstansrätten har inte heller omformulerat avgränsningen av den relevanta produktmarknaden. Kommissionen har vidare påpekat att även om förstainstansrätten i någon mån hade ogiltigförklarat punkt 164 i detta beslut, skulle det inte ha påverkat giltigheten av artikel 2 i beslutet.

2. Domstolens bedömning

99 Klaganden har kritiserat förstainstansrätten för maktmissbruk. Domstolen erinrar om att ett sådant handlande föreligger när en institution utövar sin behörighet uteslutande, eller åtminstone huvudsakligen, för att uppnå andra mål än dem som angetts eller för att kringgå ett förfarande som särskilt föreskrivs i fördraget för att bemöta svårigheter i det enskilda fallet (dom av den 14 maj 1998 i mål C-48/96 P, Windpark Groothusen mot kommissionen, REG 1998, s. I-2873, punkt 52, och av den 10 mars 2005 i mål C-342/03, Spanien mot rådet, REG 2005, s. I-1975, punkt 64).

100 Sökanden har inte angett någon omständighet som kan utgöra stöd för påståendet att förstainstansrätten skulle ha utövat sin behörighet i ett annat syfte än att, enligt artikel 220 EG, säkerställa att lag och rätt följs vid tolkning och tillämpning av fördraget.

101 Dessutom vilar denna grund på förutsättningen att förstainstansrätten missförstod det omtvistade beslutet när den fann att överträdelsen i artikel 2 i detta beslut utgjorde en självständig överträdelse, inte bara ett genomförande av den överträdelse som fastställts i artikel 1 i nämnda beslut.

102 Förstainstansrätten har emellertid inte missförstått det omtvistade beslutet. Såsom kommissionen har påpekat visar det förhållandet i sig att överträdelsen — som bestod i att ha ingått de ifrågavarande leveransavtalen — var föremål för en särskild artikel i den bindande delen av det omtvistade beslutet, att den i detta beslut ansågs utgöra en separat överträdelse av artikel 81 EG. Dessutom föreskrivs det i artikel 3 i det omtvistade beslutet att de företag som nämns i artiklarna 1 och 2 skall upphöra med "de överträdelser som avses i samma artiklar". Av denna formulering framgår klart att det är fråga om två olika överträdelser.

103 Slutligen borde förstainstansrätten, i motsats till vad klaganden har anfört, inte ha dragit andra slutsatser av sina konstateranden angående punkt 164 i skälen till det omtvistade beslutet.

104 Beträffande denna punkt i nämnda skäl slog förstainstansrätten i punkterna 244 och 245 i den överklagade domen fast följande:

"244 Förstainstansrätten konstaterar emellertid, i fullständighetens intresse, att kommissionens påstående i den första meningen i [punkt] 164 i [skälen till det omtvistade] beslutet, där det anges att leveransavtalen, som låg till grund för den överträdelse som fastställts i artikel 2 i det ifrågasatta beslutet, enbart var ett sätt att genomföra den överträdelse som fastställts i artikel 1, var överflödig, eftersom genomförandet var ett av syftena med den andra överträdelsen bland flera anknutna, men separata, syften och konkurrensbegränsande verkningar. Förstainstansrätten ansåg nämligen i domen i det ovan ... omnämnda målet JFE Engineering m.fl. mot kommissionen (punkt 569 och följande punkter) att kommissionen hade åsidosatt likabehandlingsprincipen genom att inte beakta den överträdelse som konstaterats i artikel 2 i det [omtvistade] beslutet vid fastställandet av det bötesbelopp som påförts de europeiska tillverkarna, trots att syftet med och verkningarna av nämnda överträdelse gick längre än att bidra till upprätthållandet av Europa–Japan-avtalet (se särskilt punkt 571 i nämnda dom).

245 Även om den ojämlika behandling som nämnts i föregående punkt slutligen motiverade en nedsättning av det bötesbelopp som påförts de japanska sökandena, motiverar den felaktiga bedömning som ligger till grund för denna ojämlika behandling vare sig att artikel 2 eller artikel 1 i det [omtvistade] beslutet skall ogiltigförklaras i förevarande mål."

105 Förstainstansrättens konstaterande i punkt 244 i den överklagade domen innebar endast, såsom generaladvokaten har påpekat i punkterna 213–216 i sitt förslag till avgörande, att kommissionen felaktigt hade ansett att det inte fanns anledning att påföra ytterligare böter till följd av den överträdelse som hade fastställts i artikel 2 i det omtvistade beslutet med motiveringen att nämnda avtal endast utgjorde ett sätt att genomföra det principiella skyddet av de nationella marknaderna som beslutats i Europa–Japan-klubben (se punkt 20 i förevarande dom). Förstainstansrättens bedömning i detta avseende påverkar inte fastställandet som sådant av nämnda överträdelse i artikel 2 i det omtvistade beslutet och utgör inte någon grund för att ogiltigförklara denna artikel.

106 Med hänsyn till ovanstående överväganden kan överklagandet inte vinna bifall på den sjätte grunden.

G — *Den sjunde grunden: Förstainstansrätten har gjort sig skyldig till maktmissbruk och felaktig rättstillämpning samt missförstått de faktiska omständigheterna vad gäller verkan av den överträdelse som avses i artikel 2 i det omtvistade beslutet*

1. Parternas argument

107 Enligt Dalmine har förstainstansrätten missförstått de faktiska omständigheterna eftersom den fastslog att leveransavtalet mellan Dalmine och Corus begränsade konkurrensen på marknaden för släta och gängade rör i Förenade kungariket. Förstainstansrätten ansåg felaktigt att Dalmine till följd av att detta avtal ingåtts praktiskt taget hade avstått från tillgången till marknaden för rör med släta och gängade ändar i Förenade kungariket. Dalmine har i detta hänseende framhållit att företaget under alla omständigheter inte hade någon tillgång till marknaden för OCTG-premiumrör i Förenade kungariket, eftersom det inte hade det tillstånd som krävdes.

108 Dalmine har framhållit att det leveransavtal som ingicks med Corus avser släta rör, det vill säga en produkt som inte omfattas av den relevanta marknaden. Detta avtal kan därför inte anses utgöra ett sätt att genomföra det påstådda avtal om uppdelning av nationella marknader som avses i artikel 1 i det omtvistade beslutet. Detta avtal grundar sig tvärtom på lagenliga kommersiella överväganden.

109 Enligt kommissionen fann förstainstansrätten med rätta att Dalmine hade kunnat erhålla tillstånd att saluföra OCTG-premiumrör på marknaden i Förenade kungariket om företaget hade haft ett intresse av detta. Ingåendet av leveransavtalet i fråga innebar att det inte längre förelåg något sådant intresse och att Dalmine således uteslöts som potentiell konkurrent.

110 Kommissionen har tillagt att om det inte hade förelegat något leveransavtal skulle det också ha kunnat vara av intresse för Dalmine att sälja fler OCTG-standardrör på denna marknad. Kommissionen har vidare preciserat att Dalmine redan sålde OCTG-standardrör i Förenade kungariket för vilka tillstånd inte var nödvändigt och att företagets argument att det inte hade tillgång till marknaden i Förenade kungariket saknar grund.

2. Domstolens bedömning

111 I punkt 179 i den överklagade domen gjorde förstainstansrätten följande tolkning av lydelsen av de leveransavtal som avses i artikel 2 i det omtvistade beslutet, vilken i sig inte har ifrågasatts av klaganden:

"... Sammantaget fördelar dessa avtal, åtminstone från och med den 9 augusti 1993, Corus behov av släta rör mellan de tre andra europeiska tillverkarna (40 procent för Vallourec, 30 procent för Dalmine och 30 procent för Mannesmann). Dessutom

fastställs det pris som Corus skall betala för släta rör i respektive avtal enligt en matematisk formel som inbegriper det pris som Corus erhöll för sina rör med gängade ändar."

112 Med hänsyn till dessa bestämmelser i leveransavtalen kan klagandens argument, som huvudsakligen syftar till att visa att det inte föreligger något samband mellan släta rör och rör med gängade ändar, såvitt avser dessa avtals verkan på konkurrensen, inte godtas. Förstainstansrätten har långt ifrån missförstått de faktiska omständigheterna utan redogjorde i punkt 181 i den överklagade domen på ett övertygande sätt för leveransavtalens konkurrensbegränsande verkan på såväl marknaden för släta rör som på marknaden för gängande ändar. Denna punkt har följande lydelse:

"Genom vart och ett av leveransavtalen har Corus knutit upp sina tre konkurrenter inom gemenskapen på sådant sätt att all form av faktisk eller potentiell konkurrens från dessa företag på Corus inhemska marknad har försvunnit i utbyte mot att det därmed har offrat sin frihet att välja leverantörer. Det sistnämnda företaget skulle nämligen drabbas av den minskade försäljningen av släta rör om Corus försäljning av rör med gängade ändar skulle minska. Dessutom minskade vinstmarginalen på den försäljning av släta rör som de tre leverantörerna förbundit sig att göra i förhållande till det pris som Corus erhöll på sina rör med gängade ändar, och denna vinstmarginal kunde till och med utvecklas till en förlust. Under dessa förhållanden är det praktiskt taget otänkbart att de tre tillverkarna skulle försöka konkurrera med Corus på den brittiska marknaden för rör med gängade ändar, i synnerhet vad beträffar priset ..."

113 Då klaganden har gjort gällande att ingåendet av leveransavtalet med Corus var en handling grundad på logiska och lagenliga kommersiella överväganden, är det tillräckligt att konstatera att förstainstansrätten vederbörligen underkände detta argument i den ovan angivna punkten 181 i den överklagade domen och i punkt 185 i samma dom fann att "för det fall dessa leveransavtal inte hade funnits, skulle de berörda europeiska tillverkarna, med undantag av Corus, i normala fall, om man bortser från grundreglerna, ha haft ett faktiskt, eller i vart fall potentiellt, kommersiellt intresse av att konkurrera med Corus på den brittiska marknaden för rör med gängade ändar och att konkurrera med varandra såvitt avser leveranser av släta rör till Corus".

114 Vad slutligen gäller klagandens argument att företaget inte hade tillgång till marknaden i Förenade kungariket bland annat på grund av att det saknade tillstånd att sälja OCTG-premiumrör, är det tillräckligt att hänvisa till följande helt korrekta bedömning från förstainstansrätten i punkt 186 i den överklagade domen:

"Vad gäller Dalmines argument angående de praktiska hinder som förelåg för att det direkt skulle kunna sälja OCTG-rör av premium- eller standardtyp på den brittiska marknaden, är dessa hinder inte tillräckliga för att visa att det aldrig hade kunnat sälja denna produkt på en enda marknad utan det leveransavtal som det ingått med Corus och därefter med Vallourec. Om det antas att förhållandena hade utvecklats på ett positivt sätt på den brittiska marknaden för OCTG-rör, är det inte uteslutet att Dalmine hade kunnat erhålla en licens för att sälja premiumrör med gängade ändar på denna marknad eller att det hade kunna öka sin tillverkning av OCTG-rör av standardtyp i syfte att sälja dem där. Härav följer att Dalmine genom att underteckna det ifrågavarande leveransavtalet faktiskt godtog att begränsa sin affärspolitik ..."

115 Av ovanstående följer att överklagandet inte kan vinna bifall på den sjunde grunden.

H — *Den åttonde grunden: Förstainstansrätten har gjort en felaktig rättstillämpning och missförstått de faktiska omständigheterna vad avser det ekonomiska sammanhang i vilket leveransavtalet mellan Dalmine och Corus ingåtts*

1. Parternas argument

116 Dalmine har ifrågasatt förstainstansrättens bedömning att bestämmelserna i det leveransavtal som ingåtts med Corus i sig var rättsstridiga.

117 Dalmine har i detta hänseende bland annat förklarat de kommersiella övervägandena för avtalet i fråga, erinrat om Corus förhandlingsstyrka i förhållande till andra potentiella leverantörer och upprepat sitt påstående att företaget på marknaden i Förenade kungariket sålde OCTG-standardrör i högst marginell utsträckning och överhuvudtaget inga OCTG-premiumrör.

118 Kommissionen har gjort gällande att denna grund utgör en upprepning av de argument som anfördes vid förstainstansrätten för att ifrågasätta att vissa bestämmelser i leveransavtalet mellan Dalmine och Corus var konkurrensbegränsande och att den följaktligen inte kan prövas i sak.

119 Klagandens argument är under alla förhållanden grundlösa. Kommissionen har bland annat framhållit att de kommersiella intressen och den förhandlingsstyrka som en av parterna har inte kan påverka det förhållandet att ett avtal strider mot artikel 81 EG.

2. Domstolens bedömning

120 Det framgår av punkterna 111–113 i den överklagade domen att förstainstansrätten med rätta och utan att missförstå de faktiska omständigheterna konstaterade med stöd av en vederbörlig motivering att de leveransavtal som avses i artikel 2 i det omtvistade beslutet kunde påverka handeln mellan medlemsstaterna och att de hade en verkan som kunde hindra, begränsa eller snedvrida konkurrensen inom den gemensamma marknaden. Klaganden kan således inte med fog kritisera förstainstansrättens bedömning att bestämmelserna i nämnda avtal var rättsstridiga i sig.

121 Vad beträffar klagandens åberopande av vissa kommersiella intressen samt förhandlingsstyrkan hos en av parterna till dessa avtal, framhåller domstolen i likhet med vad generaladvokaten har angett i punkterna 229 och 230 i sitt förslag till avgörande att dessa påståenden inte uttryckligen framfördes vid förstainstansrätten och således inte kan prövas inom ramen för detta överklagande. (se, för ett liknande resonemang, dom av den 1 juni 1994 i mål C-136/92 P, kommissionen mot Brazzelli Lualdi m.fl., REG 1994, s. I-1981, punkt 59, och av den 8 juli 1999 i mål C-51/92 P, Hercules Chemicals mot kommissionen, REG 1999, s. I-4235, punkt 58). Dessa påståenden kan för övrigt inte vinna framgång. Visserligen skall bedömningen av om ett beteende är förenligt med artikel 81.1 EG göras mot bakgrund av dess ekonomiska sammanhang (se, för ett liknade resonemang, dom av den 6 april 2006 i mål C-551/03 P, General Motors mot kommissionen, REG 2006, s. I-3173, punkt 66, och av den 13 juli 2006 i mål C-74/04 P, kommissionen mot Volkswagen, REG 2006, s. I-6585, punkt 45). Klagandens påståenden kan emellertid inte, även om de skulle vara välgrundade, bevisa att det ekonomiska sammanhanget uteslöt alla möjligheter till en effektiv konkurrens (se, analogt, dom av den 8 juli 1999 i mål C-235/99 P, Montecatini mot kommissionen, REG 1999, s. I-4539, punkt 127).

122 Överklagandet kan således inte heller vinna bifall på den åttonde grunden.

I — *Den nionde grunden: Förstainstansrätten har gjort en felaktig rättstillämpning och lämnat en bristande motivering beträffande överträdelsens allvar*

1. Parternas argument

123 Dalmine har gjort gällande att bedömningen av den påstådda överträdelsens allvar skall göras med hänsyn till storleken på den relevanta marknaden, eftersom det är den enda helt objektiva bedömningsgrunden. En bedömning av överträdelsens allvar som inte beaktar detta objektiva kriterium är ologisk och grundas på omständigheter som inte har stöd i rättspraxis, i förordning nr 17 och i riktlinjerna för beräkning av

böter som döms ut enligt artikel 15.2 i förordning nr 17 och artikel 65.5 i EKSG-fördraget (EGT C 9, 1998, s. 3) (nedan kallade riktlinjerna för beräkning av böter). Förstainstansrätten konstaterade följaktligen felaktigt att storleken på den relevanta marknaden enbart var en relevant omständighet bland andra vid beräkning av böter.

124 Dalmine har vidare anfört argument för att de kriterier som fastställts i riktlinjerna för beräkning av böter, det vill säga överträdelsens art, dess konkreta påverkan på marknaden och omfattningen av den relevanta geografiska marknaden, inte iakttogs av kommissionen, i motsats till vad förstainstansrätten fann. Dalmine anser att den påstådda överträdelsen inte kan anses vara "mycket allvarlig". Förstainstansrätten underlät för övrigt att vederbörligen motivera denna ståndpunkt. Förstainstansrätten noterade endast kommissionens bedömning utan att pröva huruvida den var relevant eller välgrundad.

125 Slutligen har Dalmine kritiserat förstainstansrätten för att inte ha beaktat storleken på vart och ett av de företag som det omtvistade beslutet riktades till. Dalmine anser att det strider mot alla principer, såväl rättsprinciper som skälighetsprinciper, att påföra företaget en sanktionsåtgärd som motsvarar den som exempelvis påförts Nippon Steel, som har en årlig omsättning som vida överstiger klagandens. Att de böter som påförts Dalmine är oproportionerliga framgår vidare av att grundbeloppet för böterna motsvarar 16 procent av försäljningen av den berörda produkten på världsmarknaden år 1998, 38 procent av försäljningen på gemenskapsmarknaden och 95 procent av försäljningen i Tyskland, Frankrike, Italien och i Förenade kungariket under den angivna överträdelseperioden.

126 Kommissionen har för det första erinrat om att det följer av riktlinjerna för beräkning av böter att storleken på den relevanta marknaden endast utgör en av de omständigheter som skall beaktas vid bedömningen av överträdelsens allvar.

127 Kommissionen har vidare gjort gällande att de kriterier som fastställts i nämnda riktlinjer har tillämpats på ett korrekt sätt. Den har bland annat förklarat att en kartell på grund av överträdelsens art eller på grund av att den påverkar en viktig del av gemenskapsmarknaden kan anses vara "mycket allvarlig", trots att den rör en vara för vilken försäljningen inte motsvarar en särskilt stor del av omsättningen på denna marknad.

128 Kommissionen har slutligen framhållit att det framgår av riktlinjerna för beräkning av böter att det inte finns någon skyldighet att fastställa olika böter i förhållande till de berörda företagens omsättning, utan att det är en tillgänglig valmöjlighet.

2. Domstolens bedömning

129 Enligt fast rättspraxis skall bedömningen enligt gemenskapens konkurrensrätt av hur allvarliga överträdelserna är göras med hänsyn till ett stort antal omständigheter, såsom de särskilda omständigheterna i målet, dess kontext och böternas avskräckande verkan. Det har inte fastställts någon tvingande eller uttömmande förteckning över de kriterier som absolut skall tas i beaktande (se domen i de ovannämnda förenade målen Limburgse Vinyl Maatschappij m.fl. mot kommissionen, punkt 465, och dom av den 28 juni 2005 i de förenade målen C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P–C-208/02 P och C-213/02 P, Dansk Rørindustri m.fl. mot kommissionen, REG 2005, s. I-5425, punkt 241).

130 Bland de faktorer som kan påverka bedömningen av hur allvarliga överträdelserna har varit återfinns de enskilda företagens beteende, deras respektive roll vid genomförandet av det samordnade förfarandet, den vinst företagen kunnat göra genom detta förfarande, deras storlek och värdet på de ifrågavarande varorna samt

den risk som överträdelser av detta slag innebär för genomförandet av gemenskapens mål (se, för ett liknande resonemang, domarna i de ovannämnda förenade målen Musique Diffusion française m.fl. mot kommissionen, punkt 129, och Dansk Rørindustri m.fl. mot kommissionen, punkt 242).

131 I punkt 1 A i riktlinjerna för beräkning av böter anges att "[v]id bedömningen av överträdelsens allvar skall man beakta överträdelsens art, dess konkreta påverkan på marknaden, om den är mätbar, och omfattningen av den relevanta geografiska marknaden".

132 Förstainstansrätten slog således i punkt 259 i den överklagade domen, i motsats till vad klaganden har hävdat, med rätta fast att storleken på den marknad som påverkats endast utgör en relevant omständighet bland andra för att bedöma hur allvarlig en överträdelse är och för att fastställa bötesbeloppet.

133 Vad vidare avser Dalmines påståenden om att förstainstansrätten felaktigt och utan en tillräcklig motivering bekräftade kommissionens tillämpning av riktlinjerna för beräkning av böter och dess bedömning av överträdelsen som "mycket allvarlig", erinrar domstolen om att kommissionen förfogar över ett stort utrymme för skönsmässig bedömning och att den beräkningsmetod som beskrivs i riktlinjerna för beräkning av böter innefattar diverse moment som ger utrymme för flexibilitet (dom av den 29 juni 2006 i mål C-308/04 P, SGL Carbon mot kommissionen, REG 2006, s. I-5977, punkterna 46 och 47).

134 Icke desto mindre ankommer det på domstolen att ta ställning till huruvida förstainstansrätten gjorde en riktig bedömning av hur kommissionen utnyttjade sitt utrymme för skönsmässig bedömning (domen i det ovannämnda målet SGL Carbon mot kommissionen, punkt 48).

135 I detta hänseende skall det för det första framhållas att förstainstansrätten i punkterna 263–265 i den överklagade domen gjorde följande korrekta sammanfattning av kommissionens tillämpning av de kriterier som fastställts i riktlinjerna för beräkning av böter:

"263 För att komma fram till slutsatsen att den överträdelse som fastställts i artikel 1 i det [omtvistade] beslutet varit 'mycket allvarlig' har kommissionen ... i [punkt] 161 i det [omtvistade] beslutet huvudsakligen stött sig på att alla företagen agerat på ett rättsstridigt sätt. Kommissionen har härvid åberopat att det avtal om marknadsuppdelning mot vilket sanktionsåtgärder vidtagits varit starkt konkurrensbegränsande och till skada för en väl fungerande inre marknad, att rättsstridigheten varit överlagd och att ett hemligt och institutionaliserat system införts, som syftat till att begränsa konkurrensen. I [punkt] 161 har kommissionen även beaktat den omständigheten att '[d]e fyra medlemsstater som berörs ... vidare [står] för merparten av konsumtionen av sömlösa OCTG-rör och sömlösa transportrör inom gemenskapen och [alltså] utgör ... en betydande geografisk marknad'.

264 Kommissionen konstaterade däremot i [punkt] 160 i det [omtvistade] beslutet att 'överträdelsens konkreta inverkan på marknaden [varit] begränsad', eftersom de två varor den avsåg, nämligen OCTG-standardrör och projekttransportrör, endast motsvarade 19 procent av förbrukningen inom gemenskapen av sömlösa OCTG-rör och sömlösa transportrör och eftersom en del av efterfrågan på sömlösa rör på grund av den tekniska utvecklingen numera kan täckas av svetsade rör.

265 Efter att, på grundval av de punkter som räknats upp i [punkt] 161 i det [omtvistade] beslutet, ha fastslagit att överträdelsen varit 'mycket allvarlig', beaktade kommissionen i [punkt] 162 i det ifrågasatta beslutet att de till vilka det [omtvistade] beslutet riktade sig sålt en relativt liten mängd av de ifrågavarande varorna i de berörda medlemsstaterna (73 miljoner euro om

året). Denna hänvisning till marknadens storlek motsvarar bedömningen i [punkt] 160 i det [omtvistade] beslutet av överträdelsens begränsade inverkan på marknaden. Kommissionen beslutade således att fastställa bötesbeloppet i förhållande till överträdelsens allvarlighetsgrad till 10 miljoner euro. I riktlinjerna för beräkning av böter föreskrivs emellertid i princip ett bötesbelopp över 20 miljoner [euro] för överträdelser i kategorin mycket allvarliga överträdelser."

136 Härav följer att kommissionen vid sin bedömning, såsom den sammanfattats ovan, beaktade de tre kriterier som räknas upp i punkt 1 A i riktlinjerna för beräkning av böter när den fastställde hur allvarlig överträdelsen varit. Förstainstansrätten angav således med rätta i punkt 260 i den överklagade domen "att kommissionen, även om den inte uttryckligen åberopade riktlinjerna för beräkning av böter i det [omtvistade] beslutet, emellertid fastställde de bötesbelopp som ålades sökanden genom att tillämpa den beräkningsmetod som föreskrivs i dessa".

137 I punkterna 266–271 i den överklagade domen undersökte förstainstansrätten "om kommissionens ovan [i punkterna 263–265] angivna ställningstagande är rättsstridigt mot bakgrund av de argument som Dalmine riktat mot detta" och fastslog därvid följande:

"267 Vad gäller Dalmines argument om de relevanta marknaderna konstaterar förstainstansrätten att [punkterna] 35 och 36 i det [omtvistade] beslutet innehåller en definition av de berörda geografiska marknaderna såsom de normalt anses avgränsade med bortseende från de rättsstridiga avtalen som syftade till att dela upp dem på ett konstgjort sätt. Det framgår vidare i [punkterna] 53–77 i det [omtvistade] beslutet att de japanska och europeiska tillverkarnas beteende på respektive nationell marknad, eller i vissa fall på

marknaden inom en viss region i världen, bestämdes av specifika regler som varierade från en marknad till en annan och som var resultatet av affärsförhandlingar som förts inom Europa–Japan-klubben.

268 Förstainstansrätten anser således att Dalmines argument, att den försäljning som uppnåtts av de åtta företag till vilka det [omtvistade] beslutet riktade sig endast motsvarade en ringa andel av världsmarknaden och av den europeiska marknaden för OCTG-standardrör och projekttransportrör, inte är relevanta. Det utgör nämligen ett faktum att den överträdelse som fastställts i artikel 1 i det [omtvistade] beslutet hade till syfte, och åtminstone i viss mån fick till verkan, att vart och ett av nämnda företag utestängdes från de övriga företagens nationella marknader, däribland marknaderna för de fyra största länderna i Europeiska gemenskapen vad gäller förbrukning av stålrör. Detta utgjorde en 'mycket allvarlig' överträdelse enligt den bedömning som gjorts i det [omtvistade] beslutet.

269 Dalmines argument i detta avseende om den ringa försäljningen av OCTG-standardrör och betydelsen av svetsade rör för att konkurrera med projekttransportrör på företagets inrikesmarknad saknar relevans, eftersom Dalmines deltagande i överträdelsen avseende uppdelning av marknaderna följer av dess åtagande att inte sälja de produkter som avses i det [omtvistade] beslutet på andra marknader. Även om det antas att de åberopade omständigheterna skulle vara styrkta, påverkar detta inte kommissionens slutsats beträffande hur allvarlig den överträdelse är som Dalmine gjort sig skyldigt till.

270 Förstainstansrätten påpekar vidare att det av Dalmine åberopade förhållandet att den överträdelse som fastställts i artikel 1 i det [omtvistade] beslutet enbart omfattar två specifika produkter, nämligen OCTG-standardrör och projekttransportrör och inte alla OCTG-rör och transportrör, uttryckligen

har nämnts av kommissionen i [punkt] 160 i det [omtvistade] beslutet som en omständighet som begränsar den konkreta inverkan av överträdelsen på marknaden (se ovan punkt 264). Kommissionen har även i nämnda [punkt] 160 hänvisat till den ökande konkurrensen från svetsade rör (se även ovan punkt 264). Det kan således konstateras att kommissionen redan har tagit dessa omständigheter i beaktande i det [omtvistade] beslutet vid bedömningen av hur allvarlig överträdelsen var.

271 Förstainstansrätten finner att den omständigheten, som anges ovan i punkt 265, att det belopp som fastställts för överträdelsens allvar satts ned till 50 procent av det minimibelopp som vanligen anges med avseende på 'mycket allvarliga' överträdelser innebär ett korrekt beaktande av att överträdelsen haft en begränsad inverkan på marknaden i förevarande fall."

138 Domstolen konstaterar att förstainstansrätten genom dessa överväganden på ett rimligt och sammanhängande sätt har prövat de omständigheter som ansetts väsentliga för att bedöma hur allvarlig överträdelsen var och att den i tillräcklig mån besvarade de argument som åberopats av Dalmine. I motsats till vad klaganden har hävdat, begränsade sig inte förstainstansrätten till att notera kommissionens bedömning utan gjorde en detaljerad undersökning av den fråga som väckts av Dalmine angående huruvida kommissionen vid fastställandet av överträdelsens allvar med rätta hade bedömt verkan av överträdelsen på den relevanta marknaden. Dessutom framhöll förstainstansrätten, med rätta, att överträdelser som innebär en uppdelning av nationella marknader inom gemenskapen i sig är mycket allvarliga genom att göra bedömningen att den överträdelse som fastställts i artikel 1 i det omtvistade beslutet under alla omständigheter var "mycket allvarlig", eftersom den hade till syfte att utestänga vart och ett av de företag som det omtvistade beslutet riktades till från respektive företags nationella marknader och att överträdelsen, åtminstone i viss utsträckning, hade en sådan verkan.

139 Vidare angav förstainstansrätten också med rätta att överträdelsens begränsade inverkan på marknaden i förevarande fall redan hade beaktats på ett korrekt sätt, eftersom kommissionen hade fastställt bötesbeloppet med hänsyn till överträdelsens allvar till enbart tio miljoner euro.

140 Klaganden har genom sitt sista påstående inom ramen för denna grund kritiserat förstainstansrätten för att inte enskilt ha beaktat storleken på respektive företag till vilka det omtvistade beslutet riktats.

141 Domstolen har tidigare fastställt att kommissionen inte är skyldig att göra sin bötesberäkning utifrån belopp som grundas på de berörda företagens omsättning när den fastställer bötesbelopp på grundval av överträdelsens allvar och varaktighet. Det är förvisso tillåtet för kommissionen att beakta det berörda företagets omsättning, men omsättningen får inte ges en oproportionerlig betydelse i förhållande till andra bedömningskriterier (domen i det ovannämnda målet Dansk Rørindustri m.fl. mot kommissionen, punkterna 255 och 257).

142 Punkt 1 A sjätte stycket i riktlinjerna för beräkning av böter motsvarar denna rättspraxis. Där anges att "det [kan] vara nödvändigt att i vissa fall variera de belopp som fastställs ... för att ta hänsyn till den särskilda vikten, och således den faktiska påverkan på konkurrensen, av varje företags förfarande i samband med överträdelsen, särskilt när det är stor skillnad i storleken på de företag som begått en överträdelse av samma slag".

143 Förstainstansrätten angav i punkt 282 i den överklagade domen med rätta att det följer av uttrycken "i vissa fall" och "särskilt" i riktlinjerna för beräkning av böter att en variation i förhållande till de enskilda företagens storlek inte utgör ett systematiskt beräkningssteg som kommissionen har ålagt sig att utföra utan en möjlighet till flexibilitet som kommissionen lämnat åt sig i ärenden där det är nödvändigt med hänsyn till omständigheterna i det enskilda fallet. Detta utrymme för skönsmässig bedömning framgår för övrigt av uttrycket "kan vara nödvändigt", som återfinns i detta stycke.

144 Förstainstansrätten drog i punkt 283 i den överklagade domen av dessa överväganden den korrekta slutsatsen att "kommissionen har behållit ett utrymme för skönsmässig bedömning vad gäller möjligheten att variera böterna i förhållande till respektive företags storlek. När kommissionen fastställer bötesbeloppet i fall där böter påförs flera företag som har varit delaktiga i samma överträdelse, är den inte skyldig att säkerställa att de slutgiltiga bötesbeloppen motsvarar skillnaden mellan respektive företags totala omsättning ... ."

145 Denna bedömning gällde i synnerhet som alla de företag som det omtvistade beslutet riktade sig till var stora. Denna omständighet medförde att kommissionen inte varierade bötesbeloppen (se punkt 165 i det omtvistade beslutet). Förstainstansrätten gjorde i detta hänseende följande relevanta konstaterande:

"284 ... Dalmine har bestridit den bedömningen och påpekat att Dalmine är det minsta av de företag till vilka det [omtvistade] beslutet riktade sig. Dalmines omsättning år 1998 var endast 667 miljoner euro. Det kan härvid konstateras att skillnaden mellan Dalmine och Nippon [Steel Corp.], som är det största av de berörda företagen med en omsättning år 1998 på 13 489 miljoner euro, är väsenlig vad gäller den totala omsättningen där samtliga produkter ingår.

285 Kommissionen har i svaromålet i detta hänseende framhållit, utan att det har bestridits av Dalmine, att det sistnämnda inte är ett litet eller medelstort företag. I kommissionens rekommendation 96/280/EG av den 3 april 1996 om definitionen av små och medelstora företag (EGT L 107, s. 4), som var tillämplig vid tidpunkten för det ifrågasatta beslutets antagande, anges bland annat att företagen skall sysselsätta färre än 250 personer och antingen ha en årsomsättning som inte överstiger 40 miljoner euro eller en balansomslutning som inte överstiger 27 miljoner euro. I kommissionens rekommenda-

tion 2003/361/EG av den 6 maj 2003 om definitionen av mikroföretag samt små och medelstora företag (EGT L 124, s. 36) har de två sistnämnda tröskelvärdena höjts och fastställts till 50 miljoner respektive 43 miljoner euro.

286 Även om förstainstansrätten inte har tillgång till siffror rörande antalet anställda och Dalmines balansomslutning, kan det konstateras att Dalmines omsättning år 1998 var mer än tio gånger högre än det tröskelvärde som anges i kommissionens på varandra följande rekommendationer beträffande detta kriterium. På grundval av den information som framförts till förstainstansrätten kan det fastslås att kommissionen inte har gjort något fel när den i [punkt] 165 i det [omtvistade] beslutet konstaterade att detta företag var stort."

146 Klaganden har i syfte att visa att böterna var oproportionerliga även åberopat det förhållandet att böternas grundbelopp motsvarar 16 procent av försäljningen på världsmarknaden av de berörda varorna år 1998, 38 procent av försäljningen på gemenskapsmarknaden och 95 procent at försäljningen i Tyskland, Frankrike, Italien och Förenade kungariket under överträdelseperioden. Domstolen erinrar härvid om att den högsta gränsen på 10 procent som föreskrivs i artikel 15.2 i förordning nr 17 hänför sig till det berörda företagets totala omsättning och att det endast är det slutliga bötesbeloppet som måste hållas inom nämnda gräns (domarna i de ovannämnda förenade målen Dansk Rørindustri m.fl. mot kommissionen, punkt 278, och det ovannämnda målet SGL Carbon mot kommissionen, punkt 82). Eftersom Dalmine inte har ifrågasatt konstaterandet i punkt 287 i den överklagade domen att det bötesbelopp som fastställts i det omtvistade beslutet, det vill säga 10,8 miljoner euro, endast motsvarar ungefär 1,62 procent av dess totala omsättning år 1998, som uppgick till 667 miljoner euro, kan klaganden inte med framgång göra gällande att böterna var uppenbart oproportionerliga i förhållande till dess storlek.

147 Eftersom samtliga av klagandens påståenden har underkänts kan överklagandet inte bifallas på den nionde grunden.

J — *Den tionde grunden: Förstainstansrätten har gjort sig skyldig till felaktig rättstillämpning och lämnat en bristande motivering avseende överträdelsens varaktighet och de förmildrande omständigheterna*

1. Parternas argument

148 Dalmine har gjort gällande att vissa förmildrande omständigheter, såsom dess ringa och passiva roll i genomförandet av den överträdelse som fastställts i artikel 1 i det omtvistade beslutet och det förhållandet att överträdelsen upphörde efter kommissionens första ingripanden, borde ha beaktats. Även om dessa omständigheter inte skulle beaktas automatiskt, borde kommissionen ha angett skälen till att den inte nedsatte böterna på denna grund. Förstainstansrätten borde ha påpekat och vidtagit någon sanktionsåtgärd till följd av denna bristande motivering.

149 Det följer vidare av den andra förmildrande omständigheten som åberopats att den överträdelse som Dalmine gjort sig skyldigt till pågått under en kortare tid och att den överklagade domen innehåller motsägelser i detta hänseende.

150 Slutligen har Dalmine gjort gällande att likabehandlingsprincipen åsidosatts på grund av att dess samarbete under det administrativa förfarandet inte har bedömts på samma sätt som Vallourecs samarbete.

151 Kommissionen har erinrat om att förstainstansrätten vid fastställande av böter har full prövningsrätt och att förstainstansrätten i förevarande fall har utövat denna behörighet på ett korrekt sätt genom att i den överklagade domen i detalj ange skälen till att de förmildrande omständigheter som Dalmine åberopat inte kunde

beaktas. I de berörda punkterna i domen har förstainstansrätten bland annat korrekt konstaterat att Dalmine inte hade upphört med överträdelsen till följd av kommissionens ingripande och att de respektive nivåer som Dalmine och Vallourec samarbetat på inte var jämförbara.

2. Domstolens bedömning

152 Vad inledningsvis gäller påståendet om att Dalmine och Vallourec behandlats olika vid fastställandet av böterna, erinrar domstolen om att i ett mål om överklagande kan domstolen inte göra en skälighetsbedömning som ändrar den bedömning som förstainstansrätten med stöd av sin fulla prövningsrätt har gjort av det bötesbelopp som har ålagts företag på grund av en överträdelse av gemenskapsrätten. När förstainstansrätten med stöd av denna prövningsrätt fastställer de böter som skall åläggas företag som har deltagit i en överenskommelse eller ett samordnat förfarande som strider mot artikel 81.1 EG, får den emellertid inte göra åtskillnad mellan dessa olika företag (dom av den 16 november 2000 i mål C-291/98 P, Sarrió mot kommissionen, REG 2000, s. I-9991, punkterna 96 och 97, och domen i de ovannämnda förenade målen Limburgse Vinyl Maatschappij m.fl. mot kommissionen, punkt 617).

153 Överklagandet skall klart ange de rättsliga grunder som åberopas specifikt till stöd för en grund som avser ett åsidosättande av likabehandlingsprincipen. I annat fall kan grunden i fråga inte tas upp till prövning (domen i de ovannämnda förenade målen Limburgse Vinyl Maatschappij m.fl. mot kommissionen, punkt 618).

154 I förevarande fall har kommissionen såsom erinrats om ovan i punkt 19 i förevarande dom tillämpat en nedsättning med 40 procent av det bötesbelopp som påförts Vallourec och en nedsättning med 20 procent av det bötesbelopp som påförts Dalmine för att ta hänsyn till att dessa två företag hade samarbetat med kommissionen under det administrativa förfarandet.

155 Domstolen konstaterar att i den del klaganden har ifrågasatt förstainstansrättens bedömning i punkt 344 i den överklagade domen, där rätten fann att "[ä]ven om de svar som lämnats av Dalmine var till viss nytta för kommissionen, utgjorde det endast en bekräftelse av vissa uppgifter som redan lämnats av Vallourec genom Verlucas uttalanden", hänför sig klagandens argument till faktiska omständigheter och kan följaktligen inte prövas. Det ankommer inte på domstolen att inom ramen för detta överklagande kontrollera förstainstansrättens konstaterande i punkt 345 i den överklagande domen, i vilken förstainstansrätten fastslog att "de uppgifter som Dalmine lämnat till kommissionen innan meddelandet om [invändningar] skickades inte är jämförbara med de uppgifter som lämnats av Vallourec och att de inte är tillräckliga för att motivera en nedsättning av det bötesbelopp som påförts Dalmine med mer än de 20 procent som redan beviljats detta företag på grund av att det inte bestred de faktiska omständigheterna. Det förhållandet att Dalmine inte bestred de faktiska omständigheterna underlättade väsentligt kommissionens arbete, men så var inte fallet med de uppgifter som Dalmine lämnade innan meddelandet om [invändningar] skickades."

156 Vad härefter gäller klagandens argument om dess ringa och passiva roll vid genomförandet av den överträdelse som fastställts i artikel 1 i det omtvistade beslutet, hänvisade förstainstansrätten i punkt 327 i den överklagade domen till den bedömning som gjorts i punkterna 280–297 i denna dom. Där angavs bland annat följande:

"288 ... [F]örstainstansrätten [erinrar] ... om att Dalmines argument om den ringa försäljningen av OCTG-standardrör och betydelsen av svetsade rör för att konkurrera med projekttransportrör på företagets inrikesmarknad saknar relevans, eftersom Dalmines deltagande i överträdelsen avseende uppdelning av marknaderna följer av dess åtagande att inte sälja de produkter som avses i det ifrågasatta beslutet på andra marknader ... Även om det antas att de åberopade omständigheterna skulle vara styrkta, påverkar detta inte kommissionens slutsats beträffande hur allvarlig den överträdelse är som Dalmine gjort sig skyldig till.

...

290 Eftersom Dalmine var den enda italienska medlemmen i Europa–Japan-klubben kan det konstateras att dess deltagande i detta avtal räckte för att utsträcka det geografiska tillämpningsområdet till en medlemsstat i gemenskapen. Det kan således konstateras att Dalmines deltagande i överträdelsen hade en icke oansenlig inverkan på gemenskapsmarknaden. Det är betydligt mer relevant att beakta denna omständighet vid bedömningen av den konkreta inverkan av Dalmines deltagande i den överträdelse som fastställts i artikel 1 i det ifrågasatta beslutet på marknaderna för de produkter som avses i nämnda artikel, än att endast göra en jämförelse mellan varje företags totala omsättning.

...

294 Förstainstansrätten påpekar vidare vad gäller Dalmines argument att detta företag spelat en passiv roll i samverkan, vilket enligt Dalmine utgör en förmildrande omständighet enligt första strecksatsen i punkt 3 i riktlinjerna för beräkning av böter, och att detta företag inte har förnekat att det deltog i Europa–Japan-klubbens möten. ...

295 Dalmine har i förevarande fall inte påstått att dess deltagande i Europa–Japan-klubbens möten var mer sporadiskt än de andra medlemmarnas deltagande, vilket i enlighet med rättspraxis eventuellt skulle kunna motivera en nedsättning av detta företags böter ... Dalmine har inte heller

framfört någon specifik omständighet eller bevisning som kan visa att detta företags inställning vid mötena i fråga var rent passiv eller okritisk. Tvärtom framgår det av punkt 290 ovan att den italienska marknaden upptogs i avtalet endast på grund av att Dalmine deltagit i Europa–Japan-klubben. ..."

157 Denna bedömning utgör inte någon felaktig rättstillämpning och förstainstansrätten fann med rätta att Dalmines roll vid genomförandet av den överträdelse som fastställts i artikel 1 i det omtvistade beslutet varken var ringa eller enbart passiv eller okritiskt jasägande och att det således inte förelåg någon förmildrande omständighet på denna grund.

158 Vad slutligen gäller påståendet om att överträdelsen upphört efter kommissionens första ingripanden, fastslog förstainstansrätten i punkterna 328 och 329 i den överklagade domen på goda grunder "att den omständigheten 'att företaget har upphört med överträdelsen vid kommissionens första ingripanden', som anges i punkt 3 i riktlinjerna [för beräkning av böter], logiskt sett endast kan utgöra en förmildrande omständighet om det finns anledning att anta att de berörda företagen har föranletts att upphöra med sina konkurrensbegränsande beteenden till följd av ingripandet i fråga" och "att en nedsättning av bötesbeloppet inte kan göras för det fall överträdelsen redan har upphört före det datum då kommissionen inledde sina första ingripanden eller för det fall dessa företag redan fattat ett orubbligt beslut om att upphöra med överträdelsen före detta datum".

159 I förevarande fall hade kommissionen, såsom angetts i punkt 6 i förevarande dom, beslutat att inleda ett undersökningsförfarande i november 1994 och genomförde de första undersökningarna i december 1994.

160 I punkterna 331 och 332 i den överklagade domen konstaterade förstainstansrätten att den överträdelse för vilken Dalmine påförts böter, det vill säga den överträdelse som fastställts i artikel 1 i det omtvistade beslutet, hade upphört eller var på väg att upphöra då kommissionen genomförde sina undersökningar den 1 och den 2 december 1994. Förstainstansrätten fastslog således med rätta att överträdelsens upphörande i detta fall inte kunde utgöra en förmildrande omständighet vid fastställandet av bötesbeloppet.

161 Av det ovanstående följer att överklagandet inte kan bifallas på den tionde grunden.

162 Eftersom överklagandet inte har kunnat bifallas på någon av de grunder som Dalmine har anfört, skall överklagandet ogillas.

Rättegångskostnader

163 Enligt artikel 122 första stycket i rättegångsreglerna skall domstolen besluta om rättegångskostnaderna när överklagandet ogillas. Enligt artikel 69.2 i samma rättegångsregler, som enligt artikel 118 i samma rättegångsregler skall tillämpas i mål om överklagande, skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Kommissionen har yrkat att klaganden skall förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna. Eftersom klaganden har tappat målet, skall kommissionens yrkande bifallas.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (första avdelningen) följande:

1) Överklagandet ogillas.

2) Dalmine SpA skall ersätta rättegångskostnaderna.

Underskrifter